

lovijo od naših znanih roparic lisica, jež, dihur, navadna kuna, kanja in sove le iz glada, kakor tudi navadne vjede, vrane in srake ali vranjke. Zlata kuna pa, zlahetni sokol, podlasica in včasih tudi mačka nekterikrat tudi iz samega veselja do moritve. O zlahtnem sokolu je to obče znano. Zlata kuna, naj je še tako sita, gre še vedno za lovom. Ona mori brez usmiljenja popolnoma sita vsako žival, do ktere more in katero more. Vendar jo pa v tem po raznih skušnjah podlasica daleč prekosi. Ona je najhujši krvolok in gledé pokončevanja miši neprecenljive koristi. Pred nekaterimi leti, tako pripoveduje skušen, umen kmetovavec, sem si dal škedenj pred žetvijo čistiti; našla se je neštivilna množina miši v njem. Po naključbi sem imel podlasico pri rokah. Vzel sem velik kotel z visokim locnom, ga dal v škedenj prinesiti in polovljene miši žive v ta kotel pometati. Ko bi trenil, bilo je teh škodljivk prek 80 v kotlu. Vse sem ukazal h krati podlasici žive vreči. Ta pa ne brigaje se za ljudi, ki so okoli stali, se spravi nad miši in mori dokler se je miš le ganila. Vkazal sem še miši naloviti in jih zopet podlasici vreči. Pa tudi te je do zadnje pomorila. Vzel sem zdaj podlasico in jo v škedenj prenesel, ljudi odpravil in podlasico izpustil, da je mogla prosto po škedenju sem ter tje letati. Nekoliko dni sem ukazal škedenj še nadalje čistiti in našel sem le prav malo več živih miši, pač pa cele kupe pomorjenih. Podlasica pa je še švigala vesela iz luknje v luknjo, izpod plasti v plast v jasni dokaz, da je še vedno marljivo miši preganjala in lovila.

Neobhodno potrebne reči za vspešno bučelorejo. Poglavitne potrebe vspešne bučeloreje so bučelar, panj, kraj in vreme. Bučelar mora vedeti, kako mora z bučelami ravnati in veselje in ljubezen do malih živalic imeti. Panj mora biti kolikor mogoče priprosto napravljen z gibljivimi satniki. Bučele morajo imeti tam svoj ulnjak, kjer dosti strdenih rastlin okoli samih od sebe raste. Največ pa je od vremena odvisno. Najboljši bučelorejec z najumnejšim panjem v kraju, kjer je obilno paše, ne bode z bučelarstvom si voljenega soka zaslužil, ako mu vreme ne ugaja.

Velik sejem za zrnje in vino napravi Zalavarska županija v Veliki Kaniži na Ogorskem 23. avgusta t. l. Sejem se bo pričel z 9 uro do, poldne in skončal z 5 uro popoldne. Vstopnina za osebo bo stala 1 fl. Priprave se delajo velike!

Sejmovi 23. julija: Ivnik, sv. Helena, sv. Mohor, Orešje, sv. Magdalena v Mariboru; **25. jul.** Slov. Bistrica, Svetince, Šetale, Žavec, Kozje; **26. julija:** Frauheim, Teharje, sveti Križ pri Ljutomeru.

Dopisi.

Iz Maribora. (Kat. pol. društvo) je 15. jul. imelo svoj občni zbor po precejšnjem prenehanju. Tak zbor je katoliškemu domoljubu v tem res gledé naše znotranje politike dolgočasnem času prava tolažba in spodbuda k vstrajnosti. Odbrani govorniki so svojim više 130 poslušalcem iz srca do sre govorili, zlasti prečestiti kanonik g. Kosar. Sl. govornik, domoljub, narodnjak in veselje lavantinske duhovščine, je v 1³/₄ ure dolgem govoru resolucije shoda katoličanov, katerega se je bil sam udeležil, tako živahno, navdušeno pa tudi poljudno, z zgledi iz naših domačih razmer pojasneno, razlagal, da so vsi navzoči kakor eden mož vstali in resolucije sprejeli. Nemški je govoril potem inženir Simečinger iz Gradca in sicer o 50letnici Pija IX. in o svoji audijenciji pri sv. očetu. Blagemu moževi se je pri vsaki besedi poznalo globoko versko prepričanje, velika ljubezen do sv. Cerkve in otroška udanost do sv. očeta, kateri so ga nedavno počastili z redom sv. Gregorija. Poslednji govornik č. g. Flek, stolni vikarij, nam je v dobro pripravljeni in z krepkimi misli in opombami izvrstno olepšani slovenski besedi pripovedoval svoje romanje k 50letnici sv. očeta. Navzoči so ga do konca poslušali z velikim zanimanjem in se mu za trud z živahnim priznanjem zahvalili. Bog plati vsem govornikom, ki se v tem času duševne nemarnosti, podlosti in sramotne strahopetnosti niso ustrašili očitno potegevatii se za katoliško resnico in pravico! Resolucije pa in govore shoda katoličanov na Dunaju, koje sedaj „Sl. G.“ priobčuje in jih bo naposled v posebni knjižici izdal, priporočamo srčnim strahopetnim ne Slovence v resno prevdarjanje. Resolucije in govori so načrt vojske, ki bo razkristijanjenju narodov pot zastavila, liberalizem zrušila in katoliškim načelom v javnem življenju zopet do veljave pomagala!

Od sv. Duha pri Lučanah. Tukaj imajo slovenska dekleta navado med Nemce v službo zahajati, da bi se kaj nemški naučila. Toda zraven paz nemških besed naučijo in navadijo se slabega obnašanja in pridejo z budimi nasledki ničvrednega življenja nesrečna domu na Slovensko. Tako se je zgodilo tudi Mariji Krenčnikovi. Na den sv. Petra in Pavla je porodila fantiča in ga je brz sama umorila in na pašniku pokopala. Za zločinstvo zraven vsevedočega Boga nihče drug ni vedel, nego ona in njena mati. Toda hudobija ni ostala dolgo zakrita. Pretečeni četrtek 5. jul. pride žandar in nekaj izvé ter začne kmalu preiskavati. Izvedel je vse še tisto večer, tudi to, da je Marija Krenčnik hotla tudi svoje prvo dete umoriti, kar so pa drugi še o pravem času zaznali in zabranili. V soboto potem je prišla komisija iz Maribora ter je hudodelnico odgnala v zapor. Ničvredno ženstvo ne kaže prav nič kesanja; tako je sprideno. V nedeljo 8. julija smo na Peči in na Golici videli vse belo snega, ki je daleč visoke gore pokril. Češenj imamo pri nas veliko,

tudi hruške so polne, žita dobro kažejo in tudi sosedni nam vinogradi imajo obilo grozdja!

Iz Celja. (Črtice iz življenja † g. J. Škrte.) Pretečeni teden smo zemlji izročili truplo moža, ki zasluži, da mu v Slov. Gosp. postavi majhen spominek, namreč g. Škrta, župnik pri sv. Miklavžu nad Laškim trgom. Ranjki je bil rojen v Loki ob Savi; po izvrstno izvršenih študijah v Celju, Celovcu in pri sv. Andražu v labodski dolini je kaplanoval v Rajhenburgu, Žalcu in Vitanju, od koder so ga l. 1864 premestili za ravnatelja celjske glavne šole in spodnje realke. Ko so se l. 1869 vpeljale nove šolske postave ter se je Cerkev vzelo nadzorstvo nad ljudskimi šolami, takrat tudi g. Škrta ni bil več sposobna oseba, da bi še dalje bil ravnatelj glavne šole. „G. Škrta je sicer zmožen in moder ravnatelj“ si takrat lahko slišal po Celju govoriti; „toda otroke zamore le tak mož prav izrejevati, ki ima sam družino, ki je toraj oženjen, ki ima lastne otroke; tega pa duhovni ravnatelj nima — toraj proč z njim“. G. Škrta je bil tedaj zadnji duhovni ravnatelj celjske glavne šole. Toda ranjkemu ni bilo mar za čast; prizadeval si je le, na onem mestu, kamor ga je previdnost božja postavila, svojo dolžnost vestno izpolnovati. Bil je toraj tudi popolnoma zadovoljen in vesel, ko so mu podelili l. 1869. neznatno kuracijo pri sv. Miklavžu nad Laškim trgom. Kakor si je povsodi, kjer je poprejšnja leta pastiroval, hitro pričobil srca vernih Slovencev, tako tudi v svoji novi službi; Šmiklavščani so ga resnično spoštovali in ljubili kakor svojega skrbnega očeta. Pri njem so našli vsikdar pomoči v dušnih kakor telesnih potrebah. Ker je bil ranjki neizmerno prijazna in gostoljubna duša, ker mu posebno za denar nikdar ni bilo mar, so se jeli okrog njega pri sv. Miklavžu shajati gostje od blizu in daleč. Ko po letošnji veliki noči hirati začne, se je tudi povsod po slovenskem Štajerju neprenehoma popraševalo, kako se godi g. Škrti? mu je že kaj boljše? Upal je ranjki, zgubljeno zdravje zopet zadobiti v laških toplicah, kamor se je sredi mesca junija preselil — toda namesto zdravja je našel smrt. Onemoglega prepeljejo iz toplic v laško kaplanijo, kjer sta ga gg. kaplana varovala, kakor angelja. Tukaj ostane tudi do svoje smrti 8. julija. Kdo je v stanu, popisati neizmerno bridkost, ki se je polastila vseh njegovih faranov za modrega ljubeznjivega in za vse dobro vnetega moža! Zato se je pa tudi k njegovemu pogrebu zbralo nad 30 duhovnikov od vseh strani sloven. Štajerja, od Savinje in Save, od Sotle, Dravinje in Drave. In še le Šmiklavščani! Kar jih je le lézti in se gibati moglo, so prišli 10. julija v Laški trg, zadnjo čast skazovat svojemu ljubljemu župniku. Tudi posvetna oblast mu je poklonila svoje spoštovanje: bila sta pri pogrebu navzoča g. okrajni glavar celjski in g. okr. šolski nadzornik. Res škoda za zmožnega gospoda; toliko večja zguba, ker ravno dandanes potrebujemo

mного značajnih, zvestih, narodnih mož, dandanes, ko se hoče vse veri in narodu izneveriti, in se povsod sovražno nam tujstvo šopiri. Resnične in primerne so bile toraj besede, katere je brašlovski č. g. dekan v svoji genljivi nagrobnici za ranjkim izgovoril: „Ko bi božje nezapopadljive previdnosti in modrosti ne častil in se ji ne uklanjal, bi Tebe o Gospod vprašal: zakaj si to storil? zakaj si nam milega tovarša, zvestega prijatelja, odličnega narodnjaka, tako skrbnega dušnega pastirja odvezel? Po končani cerkveni slovesnosti v laški nadžupnijski cerkvi smo spremljali truplo ranjkega še preko savinjskega mosta. In kakor so nekdanj Izraelčani po odhodu iz Egipta kosti svojega očaka Jožefa seboj nesli v obljubljeni deželi; tako so storili tudi Šmiklavščani s telesnimi ostanki svojega ljubljenega očeta Jožefa Škrte; odpeljali so njegovo telo k sv. Miklavžu ter na njegovem grobu dolgo v noč žalovali in molili. Njegov spomin pa naj živi ne samo pri Šmiklavščanih in pri njihovih otrocih; temveč po celi lavantinski škofiji na veke! Večni mir blagemu možu!

Iz Vuhreda. Da bi nekateri iz šole celo vse krščansko podučevanje radi odpravili, se kaže od dneva do dneva jasneje. Dne 2. julija je okrajni šolski ogleda g. Blaž Ambrožič v Vuhredu šole obiskal. Izpraševalo se je, se vé da skrivši. Pa čuditi se moramo temu ogledu! Preden Vuhred zapusti, pokliče v krčmo krajnega šolskega nadzornika Janeza Pahernika, ter mu očita njegovo krščansko vedenje, rekoč: „Vam je vera preveč pri srcu“, Sie halten zu viel auf die Religion. Brž ko ne bi g. B. Ambrožič rad videl, da bi sedanji krajni šolski ogleda ravno taki spoštovalec (?) svete vere bil, kakor njegov prednik J. U. ali pa, kakor je g. učitelj K. R., ki je hotel imeti, naj bi šolarji ne pozdravljali više z krščanskim pozdravilom: „Hvaljen bodi Jezus Kristus.“ Ob enem je g. B. Ambrožič krajnemu šolskemu ogledu zaukazal, da mora konec šolskega leta šolarjem darove deliti. No glejte jo liberalno doslednost. Prej so na vse grlo kričali, da se pridni šolarji ne smejo obdarovati, sedaj pa celo ukazujejo, darove deliti. Pritožil se je tudi g. B. A. g. krajnemu šolskemu ogledu, da ima g. učitelj samo 25 učnih ur na teden. G. okrajni šolski ogleda bi vendar le moral vedeti, da, kdor hoče vspešno podučevati, mora za svoj poklic ves vnet biti. G. učitelj K. R. ima le preveč učnih ur, kajti med šolo šolarje okoli pošilja itd.

Iz Konjic. (25 letnica družbe sv. Mohora). Občni zbor kat. pol. društva v Konjicah dne 10. junija je bil društvenemu odboru naročil poskrbeti, da bode tudi naše društvo primerno slavilo 25. obletnico ustanovljenja družbe sv. Mohora v Celovcu. V ta namen je naš društveni odbor sestavil adresno ali pismo do odbora družbe sv. Mohora, v katerem brez ovinkov pripoznava, da je sedanji odbor, kakor slavna Mohorska družba vsaki čas — „držeč se nepremakljivo načel svojega ustanovitelja, nepozabljivega škofa Antona Slomšeka“ —

svojo prevažno nalogo vseskozi previdno in častno zvrševal, ter si v literarni zgodovini Slovencev neminljiv spominek postavil. — Ta veseli spomin se je pa tudi vnanje slovesno obhajal. Preč. gospod dekan so letošnji pastirski shod v veliko veselje duhovnikov cele dekanije sklicali na god sv. Mohora. Večina duhovnikov udeležila se je pete sv. meše, katero so ob 8. preč. gosp. dekan z asistencijo služili — Bogu v zahvalo za obilne dobrote, katere je v 25 letih po družbi sv. Mohora Slovincem delil — pa tudi Boga prošila, da bi to družbo še za naprej blagoslovil. Konjiška dekleta so si pa prizadevala to slovesnost z svojim vbranim petjem po vsi moči povikševati. Po dokončanem pastirskem posvetovanju bil je skupni obed. Zbrani so se pred vsem spominjali družbe sv. Mohora, zagotovili njo po telegrafu vzajemne ljubezni, hvaležnosti in udanosti. Bog ohrani, Bog blagoslovi družbo sv. Mohora!

iz Podjunske doline. (Grožno zločinstvo.) Nedavno je revnih stanovnikov v št. Danijelski fari 12letna hčer kozo pasla nekoliko daleč od bajte. Naglo plane nad njo Raidelnov sin, Matija Lušnik iz Pliberga, in jo grožno usmrti. Porezal njej je roke in noge, truplo razparal, srce izvzel. Stariši so še le po 7dnevnem iskanju nekaj delov svojega otroka našli v lisičjo luknjo zamašenih; telo je bilo že polno mrčesov in muh. Žalost starišev je nepopisljiva. Pobrali so hčerine ude, le ene noge še niso mogli najti. Zločinec je zdravnišk mazač in velja pri nevednih ljudeh za čarovnika. Torej rečejo, da si je po tem ubijstvu hotel nekaj čarovnih vračil pripraviti. Človek je 22 let star in se tudi vojaščini odteguje. Sodnija ga je že zaprla. — Dobrolski žandar, po imenu Koručar, se je nedavno moral z močnim potepinom trdno boriti, ko ga je hotel zgrabiti. Capin se mu iztrga in zbeži, toda žandarjeva krogla ga zadene v bedro in tako je moral v luknjo, kder je že 11krat prebival zaradi raznih tatbin. Tatov imamo sedaj povsod, da je groza. — V Celovcu je nek dijak na realki dobil pri skušnji dvojko; to ga je tako razjezilo, da je šel na visoki farni zvonik, se iz njega prekupicnil in k priči mrtev obležal. Samomorivec je bil 17 let star.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Veliko veselja je sedaj med našimi turkoljubi, to pa iz večih vzrokov: prvič ker Rusom ne ide vse po sreči v Aziji, drugič, ker se Andrassy baje pogovarja o zvezi z Angleži proti Srbom, Grkom Italijanom in Rusom, ki vsi skup Turka raztrgati hočejo, in tretjič, ker so Slovenci na Kranjskem večino v deželnem zboru zgubili. No, bodi jim to veselje! Smo že veliko prestali, bodemo še tudi to prebili, a Rusi si bodo že pomagali sami in sicer tako, da se bodo vsem turkoljubom lasje strahu in srda ježili. Sicer pa slišimo čedalje več grdih glasov o kranjskih volit-

vah. Tako n. pr. je v Tržiču eden volilec rekel: „jaz volim narodnega kandidata Stare-ta, tu pa položim 2 fl. z katerimi ste me podmitati hotli, da bi liberalnega nemčurja izvolil.“ — V Brnu na Moravskem so odprli prvo slovansko pripravništvo za izučevanje slovanskih učiteljev. — Ustavoverci so že začeli gibati se po vseh 10 deželah, katere bodo jeseni imele voliti nove poslance v deželne zборе. Tudi nemškutarji mariborskega okraja so se v kazini povohčili in res Seidla zopet postavili za kandidata in njemu na stran posadili ces. kralj. uradnika, da bi ga ta za seboj potegnili. Sami torej vidijo, da je njihov Seidl podoben od krogelj poškodovanemu turškemu monitorju, ki se ne more več sam prav gibati in ga mora druga ladija za seboj vlačiti. Slovenci se nobenega ne strašimo! Naj le kandidirata! — Hrvatski sabor bo začel zborovati 13. ali 18. avgusta.

Vnanje države. Nemški cesar Viljelm in Bismark si nista dobra tako, kakor poprej. Ošabnost Bismarkova je cesarja razžalila. Bismark tudi neki Rusom kljubuje, cesar pa te močno podpira. Ko bi te podpore ne bilo, davno bi že Angleži in bržčas tudi Magjari začeli boj proti Rusiji! Bavarci, ki so pomagali nemško cesarstvo snovati, čutijo sedaj pri dačah, kako pametno da so takrat ravnali; samo za vojaške potrebe plačujejo sedaj 42 milijonov; prej je 6 milijonov bilo dosti. Nemški katoličani so zgubili močnega zagovornika škofa mongunškéga Em. Ketteler-ja. Mož je bil husar, uradnik, kaplan, župnik, prošt in 27 let škof. Veliko in temeljito je pisal o socijalnem prasanju. — Francoska vlada je začela frajmavrerje preganjati, ker preveč rogovilijo; volitve so razpisane na 14. oktober. Italijani dobijo sedaj tudi brezverske šole, v katere bodo stariši prisiljeni svoje otroke pošiljati. — Kardinal de Angelis je umrl in je vsled tega kardinal Švarcenberg najstarejši kardinal-duhovnik. Anglež je Turkom pomoči obetal, če bo Rus šel črez Prut, pa ni ostal mož beseda; potem, če bo Rus prestopil Donavo; Anglež se ni ganil; naposled če prekorači Balkan; Anglež ne stori nič in odlaga rekoč: če bo Rus hotel v Carigrad vdreti. Tako zanesljivi so angleški kramarji. Grki so vzeli 40 milijonov posojila za vojne priprave. Srbi imajo zopet 24.000 mož redne vojne, 40.000 brambovcev prve in 20.000 druge vrste. Rumunska zveza z Rusijo je podpisana!

Ruski-rumunski-črnogorski-turški boj.

Dnes zamoremo samo veselo poročati iz bojišča. Balkan gora je v ruskih rokah, kakor tudi turška trdnjava Nikopolje. Povsod napreduje slovanska reč! „Godilo se je pa tako! Veliki knez Nikolaj je do 5. julija črez Donavo spravil prvič pri Brajli 2 vojna oddelka, katera sta do sedaj srečno vzela vso Dobrudžo in turški tabor pri Medžiji, prekoračila Trajanov nasip, pretrgala tamonjšo železnico in za bežečimi Turki prodrla do Megalije na stezi v Varno in Prevadi; drugič pri